

piemontèis ancheuj

MENSIL ËD POESÌA E 'D COLTURA PIEMONTEISA – DIRETOR: CAMILLO BRERO
ANN XXIII – N. 7/8 – LUJ-AGOST 2005 € 2,90 a la còpia – A.A. € 30 (Estero € 60) – sped. in A.P. – 70% – D.C. – D.C.I. – TO

ANT LA PAS ËD LA CAMPAGNA

MAL DËL PAIS

Ò paisan che mai 't lamente
dël travaj ëd toa campagna,
e ch'it sude e ch'it contente,
riposandte an s'na caussagna,
'd mangé siole e sòme d'aj,

dame man, soma compagn!
Soma nà 'nt l'istessa tèra,
l'oma bù 'nt l'istess filagn,
rinfrëscasse a la bialera
le man rosse dël travaj.

Dame man, son torna sì,
tò compagn parèj d'anlora!
Mi son giovo, ancora ardì,
e ti vej 't travaje ancora
sempre an piòta, sempre al tir.

Dame man, e men-me den-a
pér ij camp ëd tò travaj;
dame man, e 'nsun-a pen-a:
ti t'ëm guide, e mi 't resrai
fin ch'i l'abio fait èl gir.

Veuj arvëdde tuti ij leu
ch'a l'han vistme a randa a ti,
volté 'l fen, dëdnans ai beu,
an pastura andé pér lì
longh le rive 'd na bialera.

Peui setà su na caussagna,
mentre 'l sol pian as ritira,
ant la pas ëd la campagna
canteroma ancor na vira
la canson ëd nòstra tèra.

Sandro Lobalzo – "N'OCLADA DAL PONT" – Acrilich cm. 100x100.

**SABA 9 ËD LUJ, CASTEL ËD MALGRÀ (Rivareul),
GIORNÀ 'D PIEMONTEIS ANCHEUJ CON PREMIASSION
DIJ CONCORS DEDICÀ A
P. PACÒT, N. AUTELLI E A. NICOLA**

Programma a pagina 13

N'ARCÒRD E N'INÉDIT ËD VÀLTER AGOSTINI

A l'é 'l prim basin...

Bagnà da stisse ch'a stisso an sla toa front,
ij tò cavèj lusent as suvo al vent;
as perd tò sguard là giù, vers l'orisont...
e già nassù l'é 'n ti un neuv torment.

Sèj d'una pas che mai at pasierà,
torment 'd mila speranse ch'at ambrasso
segnand toa carn parèj dë sgrafignà,
torment èd mila seugh ch'at pijo e at lasso.

Sarà 'l cofnèt èd toe parpèile an sj'ej, 't confide toa s-cetèssa a mia carëssa che, tentatris e 'nchieta, at seulia e a cheuj 'ns toa carn ël mòrbid vlu d'una promëssa.

E i sai përchè adess t'ëm guarda fissa...
It suvo ij lacrimon, car, inossent,
e antant ij tò cavèj a stissa a stissa
a son suvasse tuti al toch dël vent.

Vàlter Agostini

Un ann apress la passà dël nòst poeta Vàlter Agostini (mars 2004), an fà gòj pensé a soa euvra e soa figura d'òm an esmonend na composition inédita con na foto ansema al magistrà Borsellino (mancà dël 1992 ant la manera tràgica che i savoma). I parloma dël 4 èd mars dël 1989, a Salemi, anté as fasia un Convegn èsla Lege 15/1968 s'autosertificassion tan 'ma un dirit dël sitadin. I dovoma la dëscoerta 'd sa poesia e 'd sa mira dla vita dël poeta al fieul Victor, collaborator dël prof. Botto ant meinagi dël CESMEO (èd costa istitusion turinèisa che a l'é na ponta 'd diamant ant l'orientalis-

tica italian-a e mondial i na diroma an futur...). A va sensa disse, ma 'l test inédit a l'é dla gioventù dël poeta e, bele che a l'abia gnu-e date, as peul sentse andrinta la lession èd Pacòt e dl'ambient dij Brandé. Fin èd j'agn quaranta? A peul esse... I sentoma comsia che, ant la forma dla quartin-a e dl'endecasilab, ël poeta a sporzia mistà e inchietùdin bin fòra dël panorama tradissional èd la poesia piemotèisa pì spantià (dësmentioma pa che Pacòt e ij sò giovo a j'ero n'élite); pì anans, an forme pì libere e bele dcò su modej da fòra (da la Grecia al Giapon) a dasia sò contribù franch vajant a l'arnovesse 'd nòstra poesia.

Vàlter Agostini a l'era nà a Venessia dël 1922, peui trapiantà con la famija prima a Bussolin ("Venessia mia sità, Bussolin mè pais") e apress a Turin. Laureà an Pedagogia a la facoltà 'd Magisteri, a ancamin-a tòst a colaboré con Pacòt a soa arvista "Ij Brandé", che a surtia minca quïndes di. An col moment (as parla dël dòp-guèra, "Ij Brandé" a taco dël 1946) dantorn a Pacòt a fasio sercc èd fieuj parèj èd Gastaldi, Morel, Bre... Donca 'l Nòst a l'era an bon-a compania ...poética e uman-a, dalà dle sernie 'd mincadun ant él travaj, ant la politica, ant la cultura.

Èd coj agn a l'avìa parlan-ne ant un dij sò ràir ma pressios antervert, val a dì "La fiamma ch'as dëstissa nen", an sl'Armanach 1977. An tre pagine a sbossava j'agn che a l'avìa vivù la bela aventura con ël grop che as artrovava an contrà S. Francesch, a ca 'd Pacòt, e a sarava, parèj com a l'avìa duvertà: "Pacòt, mi i vorerà ancor con ti, / con Brero, con Gastaldi e con Morel..."

Da la mira professional Vàlter Agostini a l'ha travajà pér tuta soa vita a la Comun-a 'd Turin e dcò apress èd la pension a l'ha ancor dàit soa competensa an vâire cors e seminari an Piemont e an tutu Italia che chiel a masentava ant ël camp dij servissi anagràfich.

Ant ël 1991 a l'ha collaborà (con P. F. Quaglieni, Mara Pegnaieff, Albina Malerba e vâire d'àutri) a lë scartari édit da la Comun-a 'd Turin "Memorie di pietra", anté as lesia la stòria dla sità an arlesend làpide, lòse e iscrission ant le contra turinèise. Ant l'ann midem a surtia da la Ca dë Studi Pinin Pacòt la cujia "Temp d'anciarm", presentà da Milo Bre.

(Gi.Go.)

